

تحليل هفته

شماره: 49 (از 21 میزان الی 30 میزان 1392 هـ ش)

این نشریه مجموعه تحلیل رویدادهای مهم سیاسی و اقتصادی هفته وار است که توسط مرکز مطالعات استراتژیک و منطقوی تهیه و نشر می گردد تا نهادهای سیاست گذار استفاده نمایند.

آنچه درین نشریه می خوانید:

1. توافقات تازه در خصوص پیمان امنیتی و دفاعی کابل با امریکا

● امضای پیمان امنیتی، تصمیم شخصی کرزی است

2. امریکا دې په افغانستان کې د هند د منفي رول مخنیوی وکړي پاکستان

● پاکستان غواړي، د امریکا له دې مجبوري گټه پورته کړي لکه څرنگه یې چې د تېر جهاد پرمهال

د خپلو همکارو په بدل اتوم بم جوړ کړو.

3. رد پای حکومت در موجودیت فساد

● لیست غاصبین اراضی در کشور، از سوی مجلس افشا شد

توافقات تازه در خصوص پیمان امنیتی و دفاعی کابل با امریکا

جان کری وزیر خارجه ایالات متحده امریکا به هدف بحث روی موافقتنامه امنیتی و دفاعی روز جمعه به کابل آمد و حدود 24 ساعت در این زمینه با رییس جمهور کرزی گفتگو کرد. پس از پایان این گفتگوها نا وقت شام روز شنبه آقای کرزی در یک نشست مشترک خبری با جان کری گفت که در مورد حاکمیت ملی، تعریف تجاوز خارجی، تلفات افراد ملکی و منع خودسری های سربازان امریکایی در افغانستان به توافق رسیدند.

اما رییس جمهور افغانستان تاکید کرد که مسئله مصونیت قضایی برای سربازان خارجی از صلاحیت حکومت بالا است و در این خصوص لویه جرگه مشورتی تصمیم خواهد گرفت.

برخی از آگاهان امور و احزاب سیاسی مخالف حکومت افغانستان از رییس جمهور کرزی خواهان رایه وضاحت در رابطه به توافقات تازه در خصوص موافقتنامه امنیتی و دفاعی با امریکا شده اند. در پیوند به این مسئله، محمود صیقل یکی ازین تحلیلگران می گوید:

«رییس جمهور ادعا دارد که در چهار مورد به شمول تعرض خارجی بر افغانستان با امریکا به موافقه رسیده است. و در عین زمان آقای کرزی ادعا دارد که ضمانت های کتبی را در این زمینه از امریکا به دست آورده است. برای مردم افغانستان فوق العاده مهم است تا بدانند که جزئیات این موافقات و ضمانت های کتبی به دست آمده، چه است.»

رییس جمهور کرزی گفته است که تا یک ماه دیگر لویه جرگه برای تصمیم گیری در رابطه به دادن مصونیت قضایی به سربازان امریکایی و در کل موافقتنامه امنیتی افغانستان و امریکا راه اندازی می گردد.

کرزی بطور غیر مستقیم با امضای قرارداد امنیتی با امریکا موافقت کرده است

احمد سعیدی تحلیلگر مسایل سیاسی افغانستان در یک گفتگوی اختصاصی با آژانس خبری و تحلیلی "افغانستان رو" گفت که حامد کرزی بصورت غیرمستقیم با امضای قرارداد امنیتی با امریکا موافقت کرده اما می خواهد مسئولیت امضای آنرا با پارلمان افغانستان و مردم تقسیم کند. به گفته سعیدی رییس جمهور تصمیم نهایی

امضای این موافقتنامه را به لویه جرگه که بزودی برگزار می شود محول کرده اما آقای کرزی قصد بهره برداری سیاسی از لویه جرگه را دارد و اجندای تبلیغات انتخابات و حفظ نفوذ خود در قدرت سیاسی افغانستان را در این لویه جرگه دنبال می کند.

آقای سعیدی می گوید که مسئله مصونیت قضایی نظامیان امریکایی که آقای کرزی از آن بعنوان مورد اختلاف یاد کرده برای

امریکاییان غیرقابل تغییر است. به گفته او قانون اساسی امریکا اجازه نمی دهد که هیچ یک از شهروندان این کشور در خارج محاکمه شود و امریکا با 50 کشور که در آن پایگاه و سایر تأسیسات دارد این تعامل را کرده و برای افغانستان امتیاز جداگانه قایل نمی شود. آقای سعیدی می گوید: اردوی ملی افغانستان سالانه به 4 میلیارد دالر کمک امریکا حساب می کند و امضای این قرارداد حتی است.

وی افزود که شماری از کشورهای همسایه افغانستان مانند ایران و پاکستان مخالف امضای این قرارداد اند اما کشورهای مثل روسیه که در منطقه در ردیف کشورهای با مسئولیت بیشتر است، نگران است. روسیه خواهان حضور دایمی امریکا نه اما حداقل مخالف آن نیست که امریکا برای مدتی در افغانستان بماند تا نیروهای افغانستان توانایی مبارزه با ناامنی ها را پیدا نماید. وی گفت: روسیه نمی خواهد امریکا افغانستان را با وضعیت فعلی رها کند و دامنه بی ثباتی افغانستان دیگر کشورهای آسیایی را متاثر کند.

احمد بهزاد نماینده مردم هرات در مجلس نمایندگان به خبرگزاری رشد گفت: "سیاست جرگه بازی و جرگه سازی آقای کرزی بر خلاف احکام صریح قانون اساسی کشور است که متأسفانه از چندین سال بدین سو آقای کرزی در تلاش است تا جایگاه حقوقی نهادهای قانونی کشور را تضعیف نماید که این امر برخلاف موازین دموکراتیک در کشور است."

آقای بهزاد با بیان این مطلب که برگزاری لویه جرگه در شرایط کنونی یک اقدام نابجا و غیرضروری است افزود: "لویه جرگه در قانون اساسی افغانستان تعریف شده و چارچوب شکل گیری آن نیز معلوم است؛ از طرفی دیگر، لویه جرگه شخصیت حقوقی خاص خود را داراست و همچنین اعضای آن نیز قبلاً معرفی شده است."

وی ضمن انتقاد از عملکرد دولت در جهت دهی جرگه به سمت اهداف از قبل تعیین شده که منافع تیم حاکم را در پی دارد تصریح کرد: "آقای کرزی در تلاش است با ایجاد این جرگه برخی از افراد که به عناوین مختلف با وی نسبت دارند و یا هم از هواداران و حامیان اش بوده و یا اینکه جز تیم تبلیغاتی شان در کمپاین های انتخاباتی گذشته بوده در این جرگه از چهار گوشه افغانستان در کابل دعوت نماید و سرانجام، به آن عنوان «جرگه ملی» داده شود که نمایندگی از اراده جمعی مردم افغانستان می کند. این موضوع یک اقدام آشکار و علنی در جهت قانون ستیزی در کشور است که از جایگاه جرگه مشورتی سوء استفاده بعمل می آید؛ بنابراین این تدویر چنین جرگه بی برخلاف قانون اساسی کشور است."

بهزاد با رد هرگونه جنبه کارایی این جرگه که در شرایط کنونی برگزار می شود ابراز داشت: "هزینه ها و امکاناتی هم که در این جرگه به مصرف می رسد برخلاف قانون بوده و هم از نمونه های بارز حیف و میل سرمایه های ملی در کشور به حساب می آید. از طرفی هم احتمال می رود که آقای کرزی مبالغی زیادی را بخاطر تطمیع افراد نیز در این جرگه به مصرف برساند."

احمد سعیدی در پاسخ به اینکه این پیمان امنیتی چه ماهیتی دارد، می‌گوید: اگر قرار داد امنیتی ماهیت قانونی داشته باشد هیچ مرجع و نهاد دیگری جزء شورای ملی نمیتواند به آن رنگ قانونی بخشد و این واقعیت در ماده هشتاد و یک و هشتاد دو قانون اساسی تصریح شده. البته در قرار داد های دو جانبه و چند جانبه بین کشور ها مواد قانون میتواند میزان تعهد طرفین و مسئولیت های آینده را پیشبینی کند. به همین دلیل ماهیت قرار داد امنیتی یک ماهیت قانونی است که بر مبنای قوانین کشور ها و یا قوانین مشترک بین الدول انجام می پذیرد و دو طرف را بر یک سلسله مسئولیت ها مکلف میسازد و الا بر ادامه قرار داد ها هیچنوع تضمین وجود ندارد. از طرفی هم این قرار داد یک جانبه و ملی نیست بلکه بین المللی و خارج از مرز های افغانستان است. چنانچه امریکا بخاطر احترام به قوانین خودش مصئونیت قضائی سر با زانش را در کشور های دیگر تضمین کرده و اجازه نمیدهد اتباع آن مطابق قوانین کشور های دیگر محاکمه و مجازات شوند. لذا ماهیت قرار داد حکم میکند که تنها شورای ملی درین زمینه تصمیم بگیرد نه لویه جرگه چون لویه جرگه در مسائل ملی و داخلی افغانستان تصمیم میگیرد و شما به ماده یکصد و یازده قانون اساسی نگاه کنید می دانید که لویه جرگه چه وقت و روی چه مسائل تصمیم میگیرد همه مربوط به مسائل ملی و منافع ملی داخلی افغانستان ارتباط دارد نه کشور های دیگر. لویه جرگه تنها به مسائل حاکمیت ملی استقلال کشور و تمامیت ارضی تصمیم میگیرد و اگر قرار داد امنیتی به استقلال سیاسی کشور ارتباط داشته باشد باید شوری ملی بر ضرورت چنین قرار داد مشوره دهد و جزئیات قانونی آن توسط شوری ملی و کمیسیونهای مربوط ارزیابی و بر رسی شود و پس.

امضای سند امنیتی، تصمیم شخصی کرزی است!

برخی از اعضای مجلس نمایندگان، بیان کردند که تشکیل مجلس مشورتی بزرگان، از نظر شورای ملی، غیر قانونی است.

در این مورد، آقای شریف بلخابی، عضو مجلس نمایندگان، اظهار داشت: در جلسه رسمی مجلس، تصمیم گرفته شده است که از آدرس شورای ملی، هیچ نماینده ای در این مجلس شرکت نکند.

آقای بلخابی افزود: این از صلاحیت های شورای ملی است که در مورد پیمان امنیتی با آمریکا تصمیم بگیرد و از نظر ما، هر تصمیمی که در این خصوص از هر آدرس دیگری، گرفته شود، جنبه ی قانونی ندارد.

به باور وی، چرا تاکنون متن پیمان امنیتی در اختیار کسی قرار نگرفته است؟ آیا در مجلس، وقت آن خواهد بود که تمامی مواد این پیمان تحلیل شود و تصمیم گرفته شود که آیا به نفع افغانستان است یا خیر...؟!

وی اظهار داشت: عقد قرارداد پیمان امنیتی با آمریکا، تصمیم شخصی رییس جمهور کرزی بوده است و ایشان با برگزاری این مجلس، تصمیم دارد به هدف شخصی خود، جنبه قانونی و مردمی بدهد.

در همین حال، محمد اخلاقی، نماینده مردم غزنی گفت: این مجلس، یک مجلس مشورتی است و هر کسی نظر خود را در خصوص پیمان امنیتی بیان می کند. فکر نمی کنم اشتراک در اینچنین مجلسی موردی داشته باشد اما از لحاظ قانونی، این مجلس، حق تصمیم گیری در مورد رد یا تایید این پیمان را ندارد.

به گفته آقای اخلاقی، رییس جمهور این اجازه را ندارد که در این مورد، در اینچنین مجلسی تصمیم بگیرد.

تعدادی بر این باورند که هر نوع اشتراک نمایندگان مردم (چه مشورتی چه غیر مشورتی) یک تناقض را در سیاست کلی شورای ملی به وجود خواهد آورد و اگر تعدادی اشتراک کنند و تعدادی هم اشتراک نکنند به این معنا خواهد بود که این شورا، یک سیاست واحد روی مساله های بزرگ ملی ندارد.

پاکستان: امریکا دې په افغانستان کې د هند د منفي رول مخنیوی وکړي

احمدالله احمدزی

د پاکستانی چارو څارونکی

د اکتوبر پر ۲۳ مه ماښام د پاکستان صدر اعظم د امریکا ولسمشر باراک اوباما سره

خپله لومړۍ رسمي لیدنه وکړه، د دې ملاقات اجنډا څو مهې خبرې وې:

پاکستان امریکا ته ډاډ ورکړ، چې په افغانستان کې د هیڅ ډلې پلوي نه کوي او په مقابل

کې دې امریکا او ایتلافي ځواکونه زموږ ځمکنۍ بشپړتیا او ملي وقار ته درناوی وکړي او

په افغانستان کې دې د هند د منفي رول مخنیوی وکړي.

بله مهمه خبره چې د پاکستان صدر اعظم په خپله رسمي لیدنه کې امریکایي ولسمشر سره وکړه، هغه دا وه چې له دې وروسته دې

زموږ او تاسې اړیکې د نظام په سطحه وي او امریکایان دې د هیڅ ادارې له غړي یا مشر سره مستقیمه اړیکه نه نیسي.

نواز شریف له اوباما جدي غوښتنه وکړه چې د دوی په هیواد کې دې بې پیلوټه بریدونه بند کړي؛ ځکه دا بریدونه تشدد زیاتوي او

همدا رنگه زموږ د ملي سلامتیا پر خلاف یو عمل دی.

د خبرو اترو محوري نقطه دوه اړخیز تجارت او انرژي او څو نورو برخو کې د مرستې په اړه وه او د کشمیر ستونزه هم د خبرو اترو

موضوع وه.

د میانواز شریف د سفر ډېر مهم او د تېرو چارواکو له سفرونو ډېر متفاوت و؛ ځکه چې یو خوا پاکستان کې ولسي حکومت ډېر

قوي او منظم دی بل پلو سیاسي چاپېریال هم د پاکستان په ګټه دی. په دې اړه څو د پام وړ خبرې دي:

امریکا د ضرورت د نظریې پر اساس پاکستان ته ۱،۶ ملیارده ډالر مرسته؛ ملالې یوسفزی سره د اوباما لیدل، او پاکستانی طالب

مشر لطیف الله مسید چې افغان حکومت ته د پټو خبرو لپاره ورغلی و؛ د پاکستان د خوشحالو له لپاره له افغان حکومته واخیستو

له خپل ځان سره یې بوته او د پاکستان لپاره یې کرزی خوابدی کړ. بله مهمه خبره چې د پاکستان په ګټه ده، هغه د امریکا او ایران

اړیکو خوږوالی او د پاک-ایران د ګازو په پایپ لاین یې مثبتې اغېزې دي.

د نواز شریف دا سفر ځکه ډېر بریالی و چې د ۲۰۱۴ کې امریکا له افغانستانه وځي او د ۳۵ ملیارده ډالرو په اندازه نژدې څلور لکه

کانټینر د پاکستان له لارې کراچۍ ته رسوي او همدا رنگه په راتلونکي کال کې افغانستان کې د ټاکنو په اړه له پاکستانه د امنیت په

اړه هم ډاډ تر لاسه کول او له طالبانو سره د خبرو اترو لپاره د پاکستان مرسته غواړي. له همدې امله نن سبا د هند امریکا اړیکي

هم په سپړدو دي او د منموهن سنگ دوره هم ډېر بریالی نه وه.

پاکستان غواري، د امريکا له دې مجبوري کته پورته کړي لکه څرنګه يې چې د تېر جھاد پرمهال د خپلو همکاريو په بدل اتوم بم جوړ کړو.

د ښاغلي نواز شريف دا سفر د پاکستان په تاريخ کې تر ټولو کامياب سفر و او اوس خبره دا ده چې پاکستان غواري چې امريکا دې بې پيلوته بريدونه بند کړي نو د نواز شريف دا غوښتنه به څومره ځای ونيسي؟ ويل کيږي چې د پاکستان اوسنی حکومت په دې اړه ډېر جدي دی او د م م سرمنشي هم دغه بريدونه غندي نو ځکه په دې

بريدونو کې کمې هم راغلی او کيدای شي نور هم کم شي او دا هم شونې ده چې د څه وخت لپاره دا بريدونه بيخي ودريري. که دا بريدونه بند شي، نو د حکومت او پاکستاني طالبانو تر منځ به خبرې اترې د برياليتوب په خوا روانې شي او اوباما ادارې له نواز شريفه غوښتي چې د سي ای ای پاکستانی همکار ډاکتر شکیل اپريدي چې د اسامه په وژلو کې يې مرسته کړې وه؛ امريکا ته وسپاري، خو پاکستان تر دې دمه په خپله خبره ټينګ دی چې ډاکتر شکیل يو پاکستاني دی او په خپل هيواد کې يې محاکمه روانه ده او مور نشو کولای چې بل هيواد ته يې وسپارو.

لیست غاصبین اراضی در کشور، از سوی مجلس افشا شد

پس از سپری شدن 8 ماه از آغاز کار کمیسیون ویژه نظارت بر اعمال حکومت افغانستان، در جلسه نمایندگان کشور فهرست اسامی غاصبان هزاران جریب زمین های دولتی نشر شد. این کمیسیون شامل 23 عضو است که پس از بررسی ها گفته اند: فرماندهان محلی و قومی و مسوولان شهرداری ها و وزیران و مامورین بلند پایه دولتی نیز در غصب این زمین ها دست داشته اند.

قربان کوهستانی، عضو مجلس نمایندگان به شبکه اطلاع رسانی افغانستان در این باره می گوید: اطلاعاتی را که این کمیسیون از وزارت خانه ها و مراکز دولتی به دست آورده است نادرست می باشد. بطور مثال افرادی هستند که در ولایت های مختلف کشور در رأس حکومت قرار دارند اما نام آن ها در این لیست به چشم نمی خورد. می توان وجود فساد را تنها دلیل برای این موضوع دانست. این موضوع انتقاد های را بر می انگیزد چرا که لیست اسامی افرادی که در قدرت هستند، افشا نشده است. لیست ارائه شده شامل اسامی می شود که بدون پشتوانه سیاسی هستند.

وی در ادامه افزود: بطور مثال در بتخاک 32 هزار جریب زمین افراد شخصی که دارای قباله شرعی و شخصی بود توسط رییس جمهور حکم داده شد. باید اشاره کرد که رییس جمهور حق ندارد که مال بیت المال را به این شکل به کسی ببخشد و دوم این که این مال مربوط به حکومت نبوده است که رییس جمهور درباره آن تصمیم بگیرد. شاید بتوان گفت: یا رییس جمهور از این مسایل آگاهی ندارد و بر سر آن معامله شده است و یا این که وی نیز در این کار سهم دارد.

شکیبا هاشمی عضو مجلس نمایندگان در پاسخ به این سوال که علت ناکامی مجلس نمایندگان در اعلام فهرست غاصبان اصلی و بزرگ زمین چه چیزی بوده است، به طلوع نیوز می گوید: به گفته ی کمیسیون خاص، حکومت با ما همکاری نکرده است و این سخن واقعیت دارد زیرا در جلسات خود مراجع زیربط 7 غاصب بزرگ را معرفی کرده بوده اند اما در آخر از لیست حذف شده بودند و از وزارت داخله خواسته اند که 7 غاصب را به کمیسیون خاص منتقل دهند که با آن ها صحبت صورت گیرد و در صورتی که به سوالات ما پاسخ ندادند، ما نیز آن ها را به مراجع عدلی و قضایی معرفی خواهیم کرد. گزارش کار این کمیسیون بررسی شده است و دیده شده است که کمیته های فرعی تشکیل داده اند که متاسفانه کمیته های فرعی آن ها ناکام بوده است و خود به ناکامی خود اعتراف کرده اند.